
Josep M. Corredor

Josep M. Corredor i l'ensenyament del català

MARIA SERRA I ROURA

Dels homes que deixen empremta se sol escriure la seva biografia perquè serveixi de model i estímul a la posteritat. I la biografia del Dr. Corredor, català de renom universal, seria incompleta si es deixés de banda la seva actuació com a docent i supervisor de l'ensenyament del català i en català a les escoles de les comarques gironines.

Amb el bon fi que no quedi inèdita una etapa fecunda de la vida del Dr. Corredor, intentarem remarcar, en la mesura de les nostres possibilitats, el que fou el seu mestratge dins de l'àmbit provincial.

Activitat docent

La seva activitat professional començà l'any 1933, quan tenia escassament 21 anys, i a la comarca del Baix Empordà, primer a Castell d'Aro i després a Verges. Ambdues localitats conegueren la metodologia innovadora del Sr. Corredor, i guarden d'ell grata estima i excel·lent record. Del Baix Empordà passà a la comar-

ca del Gironès, a l'escola de Celrà, que, talment com les anteriors, servia també un gran record del seu impuls renovador. Desitjos d'ampliar els seus coneixements per enriquir la seva vida professional i servir millor als seus conseqüents, obtingué la preceptiva llicència per a cursar estudis superiors a la Secció de Pedagogia de la Universitat de Barcelona. Persona de vocació i d'estudi, assolí ben prompte èxits molt satisfactoris. Podem dir que a la Universitat, com abans a l'escola, el rendiment fou proporcional a l'esforç.

Malauradament, l'epileg d'una guerra fratricida el féu exiliar-se al sud de França. I únicament retornà a la Pàtria quan, l'any 1977, s'anul·laren els efectes de les sancions administratives imposades per Llei de 10-II-39.

El seu bagatge cultural, concretat en articles i en distintes obres de ressò més enllà de les nostres fronteres, i també la seva condició de mestre excepcional foren favorablement valorats pel mateix delegat del MEC senyor Artur Calsina i Majó, que veié en el Dr. Corredor la persona adequada per impulsar l'ensenyament de la

llengua catalana en el camp escolar, i amb aquesta finalitat li proposà adscriure'l al Servei Tècnic d'Inspecció d'EGB, que aleshores tenia molt migrants els seus efectius humans (solament tres inspectors dels vuit que componien la plantilla).

El Dr. Corredor acceptà la proposta, que va tenir de bell antuvi la plena aprovació de l'Institut d'Estudis Catalans. En efecte, en una missiva de data 26.VI.77, el Dr. R. Aramon i Serra, llavors Secretari General de la susdita Institució, comunica el Dr. Corredor que l'INSTITUT "consideraria molt positiva per a la seva tasca la seva assignació a la Delegació Provincial del MEC de Girona i especialment a la seva Inspecció, a fi d'aportar la seva col·laboració a l'ensenyament de la llengua catalana als centres escolars de la circumscripció provincial..."

De fet, de juny de 1977 a setembre de 1981, el Dr. Corredor va tenir a la Delegació del Departament i de forma simultània una doble funció. D'una banda, la de professor de català unes hores setmanals per a tot el personal de la casa que desitjava escriure correctament la llengua pròpia.

Aquesta funció la féu a plena satisfacció de tots els seus beneficiaris —auxiliars, administratius, tècnics i àdhuc alguns inspectors—, que en el dia d'avui encara recorden amb gratitud i afecte les seves magistrals lliçons.

Supervisor de l'ensenyament

L'altra funció fou la d'actuar com a supervisor i orientador pedagògic de l'ensenyament del català i en català de totes les escoles de l'àmbit provincial, en acció mancomunada amb el Delegat i el Consell Provincial de la Inspecció d'Ensenyament. Tenint en compte el col·lectiu humà al qual anava adreçada, estudiarem amb més detall aquesta funció.

Cal abans fer un petit incís, per recordar que la publicació del D. 1433/1975 de 30 de maig, que possibilità, a títol experimental i facultatiu, l'ensenyament del català, motivà que diverses escoles estatals i no estatals s'acol·lissin a l'esmentada disposició legal. Tampoc podem silenciar que després de la circular del 3-X-77 del Delegat del Departament a les escoles, l'ensenyament del català tingué ja

un caràcter d'obligatorietat a tots els centres escolars de la província.

Així doncs, en aquest plantejament inicial preparat per l'autoritat provincial competent, i de comú acord amb les línies directrius del Pla Anual del Consell d'Inspecció, el Dr. Corredor, a partir de juny de 1977, va anar posant-se en contacte amb escoles de les diferents comarques gironines. I el contacte, a peu d'obra, amb els docents, li va permetre comprovar que la forma i l'amplitud de l'ensenyament en català variava d'uns centres a altres, segons els mitjans i les disponibilitats. Mentre que unes escoles utilitzaven procediments senzills —la simple conversió, la lectura comentada, la narració...—, d'altres —i alguns ben brillantment, per cert— feien un plantejament molt més sistemàtic de l'ensenyament del català.

Fou per a ell una satisfacció comprovar que a l'àmbit territorial de Girona —i amb més o menys intensitat segons la zona geogràfica— s'havia emprat sempre la llengua pròpia com un element pedagògic important per facilitar aclariments i precisions. I li va complaure extraordinàriament que en aquells moments de renaixença tots

els professionals de l'ensenyament, malgrat no disposar sempre de prou eines de treball, fessin un gran esforç per situar-se a l'altura que exigia l'ensenyament d'una llengua que estava esclatant i reeixint després de moments ben difícils.

Enamorat dels «mass media»

Treballador infatigable, el Dr. Corredor es lliurava de ple a la noble tasca d'orientar pedagògicament l'ensenyament del català, posant-hi quelcom més del que la seva obligació li exigia. Persona experta en la pedagogia i en la didàctica, sabia conjuminar totes les coses bones de l'experiència amb les idees renovadores del nostre temps. Fou un enamorat dels «mass media» i dels «multi media»: «L'ensenyament escolar de la llengua catalana», escriví, «per ésser eficaç ha de comptar amb les tècniques àudio-visuals. I sobretot, una televisió escolar —quan sigui possible— que es dirigeixi a la imaginació, la fantasia i la sensibilitat, seria el factor més positiu».

I és que en les seves visites a les escoles havia comprovat que a la

Josep M. Corredor

*J. M. Corredor
a la Fontana d'Or
de Girona*

majoria dels patis d'esbarjo i a les entrades i sortides del centre escolar - cal no oblidar que el joc i les reaccions espontànies formen la intensa i autèntica vida infantil- els alumnes empraven tots ells la "llengua màgica" de la televisió (en aquest cas, la llengua castellana). D'aquesta manera, l'arrelament que estimula el coneixement de la llengua pròpia es feia més llarg i complicat.

Va aconseguir que moltes escoles seguissin les emissions de ràdio escolar en català que en el curs 1978/1979, i en col·laboració amb el Ministeri de Cultura, eren transmeses successivament per a Girona, Figueres i Olot. També recomanava la projecció de "filmines", en forma de videocassette, o bé de diapositives acompanyades d'una cinta enregistrada.

Recordava sovint, com a profund coneixedor de la cultura francesa, pionera en MAV (mètodes àudio-visuals), que si la nostra època, la manera de viure actual, exigien que els nens de pobles i ciutats formessin una sola comunitat, la seva sensibilitat i la seva imaginació s'havien de veure estimulades, adelerades per la "màgia" àudio-visual.

Tenia una confiança plena en el valor positiu de l'ensenyament i de l'educació com a forja dels futurs ciutadans i en la ponderació i mesura del seny català per damunt de la rauxa disgregadora.

Una tasca exemplar

Aquesta etapa de supervisor i orientador pedagògic de l'ensenyament del català a les escoles que va realitzar, com ja abans hem remarcat, de forma simultània amb la de professor de català per al personal de la Delegació, durà quatre anys i tres mesos consecutius. Els tres primers anys i mig estigué sota la dependència del ja anomenat delegat del MEC a Girona, Sr. Artur Calsina i Majó, i els nou mesos restants, del que fou el primer cap dels Serveis Territorials d'Ensenyament de la Generalitat, Sr. Lluís Busquets.

Val a dir que la tasca feta en ambdues funcions fou summament profitosa i exemplaríssima, tant per la dedicació total del Dr. Corredor com per la seva eficient preparació. N'hi ha prou de veure els resultats assolits i el record entranyable que

guarden d'ell tots els professionals de l'ensenyament.

S'ha escrit, amb raó, que la història és obra humana. Igualment, per tant, l'orientació dels pobles. No únicament un sector d'homes -ni solament els afortunats, ni sols els malaurats- fan la història. Cada grup en el lloc que Déu l'ha col·locat i cada persona, segons la seva professió, la seva llum intel·lectual i els dictats de la seva consciència, forja el futur, si bé per la brevetat d'una vida, els homes d'avui no assisteixen al resultat total de la seva gestió en el transcurs dels seus anys de treball, ja formatius, ja dissolvents.

En el cas concret del Sr. Corredor, creiem que no és prematur avançar que la seva tasca ha estat molt formativa i patriòtica. N'és un clar exponent, entre d'altres, l'obra de catalanització que acabem d'exposar. També la llavor que teòricament i pràcticament ha anat sembrant en les diverses etapes de la seva vida, que ha ajudat -i continuarà ajudant- moltes generacions.

Maria Serra i Roura
és inspectora en cap d'EGB jubilada.